

تأثیر مؤلفه‌های هویت ملی مریبان زن پیش‌دبستانی بر میزان یادگیری مهارت‌های زبان آموزی نوآموزان استان سمنان

شهاب مرادی^{۱*}، شکوفه همتی^۲، سیما علی‌زاده^۳، مرضیه بهار رستمی^۴، زهرا بغیری^۵

۱- دپارتمان روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی سمنان، سمنان، ایران (نویسنده مسئول).

shahabmoradi66@gmail.com

۲- کارشناس ارشد پژوهشی آموزش و پرورش، دانشگاه پیام نور گرمسار، گرمسار، ایران.

shokofeh.hemati@gmail.com

۳- کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه سمنان، سمنان، ایران.

simaalizadeh90@gmail.com

۴- کارشناس ارشد مشاوره خانواده، دانشگاه الزهرا تهران، تهران، ایران.

marziye.bahar@gmail.com

۵- کارشناسی علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان سمنان، سمنان، ایران.

zahra.bogheiri18@gmail.com

تاریخ پذیرش: [۱۴۰۱/۱/۶]

تاریخ دریافت: [۱۴۰۰/۹/۲۳]

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر مؤلفه‌های هویت ملی مریبان پیش‌دبستانی بر میزان یادگیری مهارت‌های زبان آموزی نوآموزان استان سمنان انجام شده است. روش پژوهش توصیفی-پیمایشی است و جامعه آماری این پژوهش شامل مریبان (خانم) پیش‌دبستانی در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ به تعداد ۹۱ نفر می‌باشد که به شیوه نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها، پرسشنامه محقق ساخته مهارت زبان آموزی با ۹ خرده مقیاس و هویت ملی با ۴ خرده مقیاس است. جهت روایی صوری و محتوایی آن از نظر صاحب‌نظران و متخصصان حوزه کودک و تعلیم و تربیت و پایایی پرسشنامه از آلفای کرونباخ استفاده شد. داده‌های گردآوری شده به کمک آمار توصیفی (فراوانی، میانگین و انحراف معیار) و آمار استنباطی (همبستگی اسپیرمن و آزمون کای دو) مورد بررسی قرار گرفتند. ارتباط آماری قوی بین «تأثیر آشنایی و احترام گذاردن به آداب و رسوم و مناسبت‌های دینی و ملی مریبان» با «شکل‌گیری کسب توانش نسبی زبانی و ارتباطی نوآموزان (مهارت‌های زبان آموزی نوآموزان)» مشاهده شد ($p \text{ value} < 0.05$) به عبارت دیگر با افزایش آشنایی و احترام گذاردن به آداب و رسوم و مناسبت‌های دینی و ملی مریبان مؤلفه شکل‌گیری کسب توانش نسبی زبانی و ارتباطی نوآموزان افزایش پیدا می‌کند؛ همچنین بین تحصیلات مریبان و هویت ملی آن‌ها و مهارت زبان آموزی نوآموزان ارتباط معناداری وجود ندارد ($p \text{ value} > 0.05$).

واژگان کلیدی: هویت ملی، هویت اجتماعی، مهارت‌های زبانی، مهارت‌های ارتباطی

۱- مقدمه

نظام تعلیم و تربیت در هر جامعه‌ای وظایف عدیده‌ای دارد که یکی از آن‌ها تلاش در جهت تحقق و تقویت هویت ملی است. تحقق بخشیدن به چنین هویتی، موجب می‌شود که دانش‌آموزان متناسب و هماهنگ با هنجارهای حاکم بر جامعه تربیت شوند (رهبری، بلباسی و قربی، ۱۳۹۴)؛ بنابراین سیستم و متون آموزشی هر کشور، تعمیق و اشاعه ارزش‌ها و هنجارهای حاکم و به تعبیری هویت و فرهنگ جمعی را در چارچوب مرزهای ملی به عهده دارد (ازغندی و محمدی‌مهر، ۱۳۹۵). کودکان زبان‌ها را به‌طور خودبه‌خود و منظم یاد می‌گیرند و آموزش طبیعی و ساختاریافته به شکل‌گیری، تقویت یا تضعیف ارتباطات بین زبان‌ها و هویت‌ها کمک می‌کند، همچنین بین «زبان ملی» و «هویت ملی» پیوندی حیاتی زبان و هویت است. این ارتباط را می‌توان از طریق آموزش رسمی در مدارس، به‌ویژه در «زبان به‌عنوان موضوع» ایجاد، تقویت یا تضعیف کرد و یک «چارچوب-راهنمای زبان (های) آموزش» برای رسیدگی به این مشکل نیاز دارد (Cahyono, Bahri, Salim, Mualimah, Fauzi, Bayu & et al., 2021).

در نتیجه نظام آموزش و پرورش در هر کشوری وظیفه‌ای خطیر در زمینه فراهم آوردن مؤلفه‌های هویت ملی بر عهده دارد. زبان فارسی که از آن به‌عنوان رمز هویت ملی ما نام برده شده است یکی از مهم‌ترین عناصر وحدت‌بخش ملت بزرگ ایران است. در تاریخ ایران، زبان فارسی ابزار مهم ایجاد هویت و همبستگی ملی بوده است (قرایی‌مقدم، ۱۳۸۲). دوران کودکی به‌ویژه سنین پیش‌دستانی، دوره طلایی زبان‌آموزی است (وهاب، شهیم، جعفری و اریادی زنجانی، ۱۳۹۱). زبان ابزاری است که از طریق آن می‌توان یک ایده را به‌صورت شفاهی یا نوشتاری به دیگران منتقل کرد (Cahyono & et al., 2021). اکتساب واژگان و مهارت‌های گرامری، کلید رشد زبان هستند، آن‌ها به‌خودی‌خود برای درک زبان کافی نیستند. در کنار فرآیندهای رمزگشایی (که شامل مهارت‌های واژگان و گرامری است)، درک زبان نیز بر پردازش عملی متکی است، به‌موجب آن ما درک دقیقی از آنچه گوینده قصد دارد در زمینه ارتباط برقرار کند، ایجاد می‌کنیم (Wilson & Bishop, 2022).

مردم با زبان مادری خود به‌عنوان وسیله‌ای برای بیان فرهنگ، سنت و هویت خود پیوند قوی ایجاد می‌کنند؛ بنابراین، ظهور دولت‌های ملت و پروژه‌های هم‌زمان برای ایجاد هویت‌های ملی واحد در جوامعی که زمانی چند قومیتی بودند، بسیاری از زبان‌ها را با کاهش آن‌ها به وضعیت اقلیت تحت تأثیر قرار داده است (Atlas, 2021). صلاحیت زبان برای حفظ هویت مهم است. شاید به همین دلیل است که فرهنگ‌های قدیمی‌تر و زبان‌های باستانی میراث بیشتر و هنجارهای دقیق‌تری دارند (Cheema & Baloch, 2021). زبان همواره نقش مهمی در ایجاد و بیان هویت داشته است. مسئله هویت در اصل موضوعی از فلسفه و منطق سنتی بود که توسط فروید به نظریه روانشناسی منتقل شد. بعدها، بر اساس مطالعه فروید، اریکسون پیشنهاد کرد که «هویت» در واقع پاسخ روشن یا مبهم به این سؤال است که «من کیستم؟» در نظریه هویت اریکسون، هویت نه‌تنها فردی، بلکه جمعی و اجتماعی است. هویت عبارت است از تفاوت، منش و احساس تعلق که در تعاملات بین فردی و تعاملات بین گروه‌ها یافت می‌شود و از خودنگری‌هایی ناشی می‌شود که از فعالیت بازتابی خود طبقه‌بندی یا شناسایی برحسب عضویت در گروه‌ها یا نقش‌های خاص پدید می‌آید. محصول توسعه ناسیونالیسم مدرن است. از انقلاب فرانسه، ناسیونالیسم مدرن نه‌تنها یک ایدئولوژی است، بلکه یک جنبش سیاسی و اجتماعی مبتنی بر این ایدئولوژی است. مستقیم‌ترین محصول سیاسی ناسیونالیسم مدرن، دولت-ملت است. هر ملت-دولت شامل دو جنبه مهم است. یکی سیستم دولت-ملت و دیگری هویت ملی ساکنان در قلمرو دولت است (Zheng, 2004). هویت فرهنگی به‌عنوان جلوه‌ای از ویژگی‌های اجتماعی انسان‌ها نیز رسانه مهمی است که بر هویت افراد و اقوام و هویت ملی تأثیر می‌گذارد (Han, 2010)؛ بنابراین هویت ملی به هویت شهروندان یک کشور با سنت‌های تاریخی و فرهنگی، ارزش‌های اخلاقی، آرمان‌ها، باورها، حاکمیت ملی و غیره کشور خود اطلاق می‌شود. این امر زمانی آشکار می‌شود که افراد یا گروه‌ها معتقدند که به یک کشور به‌عنوان یک جامعه سیاسی تعلق

دارند (He & Yan, 2008). شکل‌گیری هویت ملی در دانش‌آموزان بر دو محور عمده استوار است. محور اول آگاهی یابی و شناخت هویت و محور دوم احساس تعلق و درونی ساختن آن است (خدادادی گیو، ۱۴۰۰).

ارتباط و همکاری اجزای ضروری مهارت‌های یادگیری قرن بیست و یکم هستند. در پاسخ، استانداردهای ملی توجه به این شایستگی‌ها را از طریق الزامات سخت‌گفتاری و شنیداری افزایش داده است. تسلط بر این استانداردها منوط به توسعه زبان شفاهی دانشگاهی است. زبان شفاهی نه تنها پایه و اساس مهارت‌های ارتباطی و همکاری است، بلکه نقش برجسته‌ای در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دارد (Spies & Zu, 2018).

در عصر پسانوگرا^۱، با افول برخی نشانه‌های هویت همچون نژاد، این نقش مهم‌تر نیز شده است (Warschauer, 2003) زبان به‌عنوان نیروی انسجام‌دهنده نقش ویژه‌ای در بسترسازی، تکوین و بالندگی فرهنگی و تحقق هویت قومی و ملی دارد، اما موفقیت زبان در حصول به این مقصود بستگی به جوهره‌ی خلاقیت و آفرینندگی فرهنگ و درعین‌حال سیالی، پویایی و سازگاری و هماهنگی عناصر تشکیل‌دهنده آن دارد (گودرزی، ۱۳۸۴). مهارت‌های زبان شفاهی اولیه کودکان به‌طور مثبت با نتایج تحصیلی بعدی مرتبط است. این امر در مورد بسیاری از جنبه‌های عملکرد تحصیلی صدق می‌کند، اما به‌ویژه به موفقیت در سواد مرتبط است. یکی از دلایل این امر این است که شایستگی‌های زبان شفاهی در زمینه‌هایی مانند واج‌شناسی، واژگان، نحو، زبان غیر تحت‌اللفظی و داستان‌سرایی می‌تواند پایه‌ای مطمئن برای درک مطلب و رمزگشایی خواندن ایجاد کند (Bowyer-Crane, Snowling, Duff, Bishop & Snowling, 2004). مهارت‌های خواندن به نوبه خود مشارکت کودکان با متون و تولید نوشته‌های خود را تسهیل می‌کند که ارزیابی رسمی تحصیلی اغلب به آن بستگی دارد. علاوه بر این، مهارت‌های زبانی کودک را قادر می‌سازد تا از آموزش مستقیم معلم که معمولاً با استفاده از ابزارهای ارتباطی زبانی ارائه می‌شود، بهره‌مند شود (Gibson, Newbury, Durkin, Pickles, Conti-Ramsden & Toseeb, 2021). زبان علاوه بر آن که خود حاصل بار معنایی هویت است. از طریق آفرینش و انتقال نظام معنایی قابل‌فهم برای دیگران نیز به مشابه ظرف و کانال انتقال سایر عناصر هویتی نقش ایفا می‌کند. چنان‌که اغلب از طریق زبان و مجموعه پیوسته به آن است که ما، نسبت به هویت تاریخی و تلاش نیاکان برای حفظ و حراست از هویت ملی و میهنی و سایر ارزش‌ها، اسطوره‌ها و آداب فرهنگی و اجتماعی که به ما رسیده است، آگاه می‌شویم؛ بنابراین انسان به‌عنوان موجودی اجتماعی و خودآگاه، با استفاده از کارکرد اصلی زبان که ایجاد رابطه‌ی میان انسان‌هاست، اندیشه‌های خود را به‌طرف مقابل و یا به نسل‌های آینده منتقل می‌کند (برگرو لوکمان^۲، ۱۳۸۷).

در سال‌های اخیر، توجه به مجموعه عوامل جامعه‌شناختی مربوط به ماهیت زبان و کاربردهای آن به‌طور روزافزون افزایش یافته است. توجه به هویت و نحوه شکل‌گیری و انتقال آن از طریق زبان نیز بخشی از این روند تحقیقاتی است. به‌عبارت‌دیگر، پس از دوره‌های طولانی تفاوت دیدگاه‌های ساختارگرایی و شناختی درباره‌ی ماهیت زبان، توجه به محیط اجتماعی، تعامل و مشارکت اجتماعی و پایگاه‌های اجتماعی و هویت اجتماعی بیش‌تر شده است و به زبان به‌عنوان پایگاهی برای شکل‌گیری هویت نگاه می‌شود. همچنین از نظر گالیندو^۳ (۲۰۱۰) توانش زبانی دوره پیش‌دستانی کودکان رابطه‌ای تنگاتنگ با موفقیت تحصیلی آنان دارد.

محققان پیش از پیش به دیدگاه‌های جامعه‌شناختی در شناخت ماهیت زبان و نقش آن در فرهنگ و اجتماع، علاقه نشان می‌دهند. بررسی زبان به‌عنوان ابزار شکل‌گیری هویت، بخش مهمی از بحث مشارکت‌ها و تعاملات اجتماعی محسوب می‌شود. بدون شک،

1. Post Modern
2. Berger & Lukman
3. Galindo

زبان یکی از کلیدی‌ترین عناصر شکل‌گیری هویت انسان‌هاست و تعامل زبان با مذهب، ملیت، نژاد، قومیت و جنسیت در عصر جهانی‌سازی و انقلاب اطلاعاتی هویت‌های قومی و فردی را بسیار متحول کرده است. پیدایش شیوه‌های بیان جدید مانند تلفیق اسپانیایی و انگلیسی و با ترکیب فارسی با انگلیسی در دنیای حاضر، امری غیرقابل‌انکار است. علاوه بر این، در بسیاری از مناطق دنیا مردم آن‌قدر که به یادگیری زبان انگلیسی اهمیت می‌دهند. به یادگیری و حفظ زبان بومی خود اهمیت نمی‌دهند. البته، دخیل بودن زبان در شکل‌گیری هویت‌ها و فرهنگ‌ها محدود به زمان و مکان خاص نیست. در سراسر جهان، مردم جنبش‌هایی را شروع کرده‌اند تا از زبان ملی خود در برابر حملات همه‌جانبه‌ی زبان جهانی یعنی انگلیسی دفاع کنند (Warschauer, 2003). به‌طورکلی، مردم پاکستان یک زبان مشترک دارند که به اعتقاد آن‌ها می‌تواند به حفظ هویت فرهنگی، حداقل در سطح ملی کمک کند (Cheema & Baloch, 2021).

۲- مرور مبانی نظری و پیشینه

با توجه به این‌که اهمیت موضوع هویت، هویت‌شناسی و هویت ملی بر همگان آشکار است، بر همین اساس تحقیقات بسیاری هم در حیطه این موضوع صورت گرفت؛ که در این مقاله به چند مورد از تحقیقات انجام‌شده اشاره شده است:

در پژوهش کروتیوا و بوسوا^۱ (۲۰۱۸) یک مطالعه مقایسه‌ای بین برنامه‌های آموزش میهن‌پرستی از روسیه و چین و شاخص‌های اشاره به میهن‌پرستی، انتخاب‌شده توسط کودکان پیش‌دستانی انجام دادند. آن‌ها به کمبود برخی از تصاویر اشاره کردند که می‌تواند شاخص‌های خاصی باشد و باعث ایجاد ارتباط بین ایده‌های کودکان و تصویر سرزمین بومی شود. این محققان پیشنهاد می‌کنند، برای اینکه کودکان پیش‌دستانی بتوانند در مورد سرزمین مادری خود اطلاعات بیشتری کسب کنند، علاوه بر نمادهای ملی و پایتخت کشور، می‌توان نقشه کشور، مکان‌های نمایندگی (به‌عنوان مثال میدان قرمز)، اشیا خاص را نیز مطالعه کرد (به‌عنوان مثال سماور). آن‌ها به اهمیت اطمینان از احساسات مثبت کودکان اشاره می‌کنند.

پژوهشی توسط چنگیز و دوران^۲ (۲۰۱۷) در ترکیه انجام گرفته است، این محققان نظرات کودکان، والدین و معلمان را در مورد ارزش‌های مربوط به داستان برای کودکان پیش‌دستانی بررسی کردند. آن‌ها متوجه شدند که ارزش‌هایی مانند صلح، همبستگی، مهمان‌نوازی کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد و وطن‌دوستی در لیست ارزش‌ها قرار نگرفته است. در پژوهش آنازی^۳ (۲۰۱۵) وطن‌پرستی، آموزش میهن‌پرستی و هویت ملی موضوع بسیاری از مطالعات جامعه‌شناسی و مردم‌شناسی است. وطن‌پرستی یک ارزش اخلاقی است که از طریق دولت‌ها، واقعیت‌های وجدان، رفتارها بیان می‌شود که عشق و ارادت نسبت به سرزمین مادری، سنت‌ها، زبان، تاریخ، دستاوردهای هنری، علمی، فنی، ورزشی را اثبات می‌کند.

در اوایل ۱۹۷۰، هنری تاجفل^۴ نظریه هویت اجتماعی^۵ را مطرح کرد، که طی سال‌هایی که به مرگ او انجامید این نظریه به‌عنوان تنها مدل مؤثر در بررسی هویت زبان‌شناختی به شمار می‌رفت. تاجفل هویت اجتماعی را قسمتی از مفهوم فردی هر شخص عنوان کرد که ناشی از مشارکت او در یک گروه (گروه‌ها) و ارزش‌ها و معانی است که به عضویت در آن گروه مرتبط می‌شود. در دهه ۱۹۶۰،

1. Korotaeva & Belousova
2. Cenghiz & Duran
3. Anazi
4. Henry Tajfel
5. Social identity theory

تلاش‌هایی برای ادغام هویت اجتماعی و زبان‌شناسی اجتماعی انجام شد. در این دوره دو شخصیت، یکی در آمریکا و دیگری در بریتانیا مسیر خود را به سمت بررسی‌هایی بر پایه هویت، در حوزه جوامع دوزبانی یا دو لهجه‌ای دنبال می‌کردند.

میرزا پور، زمانی مقدم و جعفری (۱۳۹۸) در پژوهش خود با عنوان کارکرد آموزش و پرورش در نهادینه‌سازی هویت ملی دانش‌آموزان از منظر کارکنان مدارس از طریق تحلیل عاملی نشان دادند که کارکرد آموزش و پرورش در نهادینه‌سازی هویت ملی دانش‌آموزان در ابعاد نمادها، نگرش و رفتار، روند تاریخی و آثار تاریخی و اندیشه و رفتار مدنی و احساسات مدنی بسیار بالاست. خوشبخت، دانشمندی و شیرینی (۱۳۹۷) در مقاله‌ای با عنوان آموزش و پرورش پیش‌دبستانی و هویت ایرانی اسلامی آسیب‌شناسی وضعیت موجود در هویت کودکان بیان کردند: که آموزش و پرورش در هویت ملی دانش‌آموزان تأثیر به‌سزایی دارد. تأثیر مؤلفه‌های چهارگانه آموزش و پرورش در هویت ملی دانش‌آموزان به ترتیب شخصیت معلمان، شیوه تدریس معلمان، محتوای کتب درسی و برنامه‌های پرورشی می‌باشد. در پژوهش باقری، عباسی و گرامی پور (۱۳۹۵) با عنوان تأثیر فعالیت‌های زبان‌آموزی بر رشد زبان گفتاری کودکان ۵-۶ ساله در مراکز پیش‌دبستانی خصوصی شهرستان لنگرود به این نتیجه رسیدند که همه کودکان گروه آزمایش در مهارت‌های واژگانی (شفاهی، ربطی، دستوری) و مهارت‌های دستوری (درک دستوری، تقلید جمله، تکمیل دستوری) عملکرد بالاتری نسبت به قبل از خود نشان دادند. آزمون استفاده‌شده در این پژوهش آزمون Told-P3 استفاده شده است که نشان می‌دهد مهارت‌های زبان‌آموزی در دوره پیش‌دبستانی در رشد و تقویت مهارت‌های زبان‌آموزی زبان‌آموزان تأثیرگذار است.

نیازی، شفایی مقدم و خدمتکار (۱۳۹۲) در مقاله‌ای با عنوان زبان و هویت؛ تبیین رابطه‌ی زبان خارجی و هویت فردی، اجتماعی فرهنگی و ملی بیان کردند: بین زبان خارجی و هویت فردی، اجتماعی، ملی و فرهنگی همبستگی وجود دارد بر این مبنا که بین تسلط بر زبان انگلیسی با میزان هویت فردی، ملی مورد تأیید قرار گرفته است. غفاری مجلج، خزائی و ناظری (۱۳۹۰) در تحلیل محتوای کتب مطالعات اجتماعی پایه‌های چهارم و پنجم ابتدایی نشان داد که به عناصر مؤلفه‌های هویت ملی توجه متعادلی نشده و در عین حال، به سرود ملی، رسوم ملی و پرچم، با توجه به اینکه در پایه‌های پایین‌تر و دوره پیش‌دبستان پرداخته می‌شود، بسیار بی‌توجهی شده و به ویژگی‌های جغرافیایی، اسطوره ملی و هنجار ملی بیشتر اشاره شده است.

هویت ملی^۱: هویت ملی مجموعه‌ای از گرایش‌ها و نگرش‌های مثبت نسبت به عوامل، عناصر و الگوهای هویت‌بخش و یکپارچه کننده در سطح یک کشور به‌عنوان یک واحد سیاسی است (صنیع اجلال، ۱۳۸۴).

هویت اجتماعی: هویت اجتماعی معرف آن حوزه و قلمرویی از حیات اجتماعی است. هویت اجتماعی تجلی وابستگی فرد به یک جامعه اجتماعی خاص است. از آن به‌عنوان Sociolect یاد می‌شود (Cahyono & et al., 2021).

مهارت زبانی^۲: یکی از عوامل مهم و تأثیرگذار در پیشرفت و رشد کودکان، زبان و قدرت برقراری ارتباط با دیگران است. مهارت‌هایی همچون صحبت کردن، گوش دادن، خواندن و نوشتن، کودک را برای شناختن محیط اطرافش آماده می‌کند. در مهارت‌های زبان‌آموزی ما کودک را با کلمات و اصطلاحات جدیدی آشنا می‌کنیم که این خود، دایره لغات کودک را افزایش می‌دهد.

شاخص‌ترین ویژگی‌های نوع بشر، زبان است. بدون زبان، فرهنگ امکان‌پذیر نیست. زبان به ما اجازه می‌دهد تا از هوش گنجایش‌های روی هم‌رفته هر انسانی در هر جامعه‌ای از نوعی زبان و گویش استفاده می‌کند، ولی خوار شمردن برخی از زبان‌ها منعکس‌کننده برتری اجتماعی گروهی است که گویش آن‌ها به زبان معیار تبدیل شده است. کودکان به‌طور طبیعی تنوع زبانی (گفتاری) یک گروه را به

1. social Identity
2. Language skills

دست می‌آورند. آن‌ها ناگزیر از تماس مکرر با سایر اعضای خانواده مانند والدین، مادر، برادران و خواهران و غیره تنوع زبانی خانواده را یاد می‌گیرند. آن‌ها تنوع زبانی گروه یا جامعه را از طریق تماس با سایر اعضای گروه خود به دست می‌آورند. تنوع زبانی آن‌ها ممکن است در نتیجه تماس با افراد در فرهنگشان متفاوت باشد. تنوع زبان‌های مورد استفاده باعث ایجاد احساس تعلق به یک گروه می‌شود (Cahyono & et al., 2021). همچنین ممکن است از طریق روابط بین مهارت‌های زبان شفاهی و رشد اجتماعی تأییراتی بر نتایج سوادآموزی داشته باشد؛ مانند شایستگی زبان شفاهی، شایستگی اجتماعی اولیه با پیشرفت تحصیلی بعدی مرتبط است، در این مورد از طریق سازگاری مثبت مدرسه و مشارکت در یادگیری مشارکتی با همسالان بر شایستگی اجتماعی تأثیر دارد (Denham & Brown, 2010). علاوه بر این، شایستگی اجتماعی پیوند نزدیکی با شایستگی زبان شفاهی دارد (Mok, Pickles, Durkin & Conti-Ramsden, 2014). شایستگی‌های زبانی و اجتماعی تأثیر متقابلی در رشد اولیه کودک دارند. اولین کلمات کودک در زمینه تعاملات اولیه مراقب ظاهر می‌شود (Carpenter, Nagell, Tomasello, Butterworth & Moore, 1998). بعدها در دوران نوپا و فراتر از آن، مهارت‌های زبانی پیشرفته‌تر به کودکان ابزارهایی می‌دهد تا دوست پیدا کنند و در بازی شرکت کنند (Hoyte, Torr & Degotardi, 2014). به نوبه خود، این شایستگی‌های اجتماعی ممکن است کودکان را قادر به مشارکت در فرصت‌های یادگیری همسالان (مانند گفتگو یا حل مشکلات مشارکتی) کند که با نتایج آموزشی مثبت‌تری همراه است (Vrikki, Wheatley, Howe, Hennessy & Mercer, 2019).

هویت ملی بالاترین سطح هویت جمعی در یک جامعه است که از یک طرف در درون جامعه نوعی همبستگی و انسجام بین اعضای خود ایجاد می‌کند، هویت ملی در کشاکش تصور ما از دیگران شکل می‌گیرد، چون مسئله هویت‌یابی تأثیر بسزایی در زندگی فردی و اجتماعی دانش آموزان دارد و می‌تواند موجب نگرش مثبت به خود، اعتماد به نفس و پویایی و حرکت شده و زمینه‌ساز کاهش گرایش آنان به فرهنگ بیگانه شود (عیوضی، ۱۳۸۱). سیستم طبقه‌بندی هویت شامل ۳ زیرمؤلفه است که در جدول ۱ با شرح مختصر هر یک ذکر شده است. همچنین مهارت‌های زبانی نوآموزان هم شامل ۹ زیرمؤلفه (با دقت گوش کردن، درک پیام‌های کلامی و غیرکلامی، به‌کارگیری کارافزارهای مناسب ارتباطی در سخن گفتن، سخن گفتن در برابر جمع، حرکت از سخن خودمحور به گفت‌وگوی دوسویه، درک پیام تصویر، ارتباط نماد تصویری با نماد نوشتاری، صحیح به دست گرفتن مداد و ترسیم تفکرات در قالب خطوط ابداعی) است. هدف اصلی این ابزارها شناسایی مؤلفه‌های هویت و مهارت‌های زبانی نوآموزان است.

طبقه‌بندی هویت ملی و مهارت‌های زبانی نوآموزان	
تعهدات دینی و ملی	شخصی که عقایدش، گفتارش و رفتارش با هم هماهنگ باشد.
شناخت، تقویت علاقه و احترام	نشان ملی نمادی است که هر جامعه یا ملتی به وسیله آن شناخته می‌شود
هویت ملی	به نمادهای ملی نشان ملی می‌تواند بصری، گفتاری یا تمثالی باشد.
آشنایی و احترام گذاردن به	به شیوه‌های عملکرد مرسوم و خو گرفته، در داخل یک جامعه، اطلاق می‌شود.
آداب و رسوم مناسبت‌های دینی	مناسبت‌های اسلامی مانند جشن‌ها و رویدادهای مهم. ... و ایمان، ارتباط با بزرگان و درس دین‌داری و تقوا می‌باشد.
با دقت گوش کردن	بر اثر دقت و تمرکز بر سخنان یک گوینده اولین مرحله گوش دادن آغاز می‌شود.
درک پیام‌های کلامی و	وقتی پیام دریافت و در ذهن پردازش شد و پیام و اطلاعات آن جذب دانش
مهارت‌های غیرکلامی	پیشین فرد گردید، درک از طریق شنیدن صورت می‌گیرد.

زبانی نو آموزان	به‌کارگیری کارافزارهای مناسب ارتباطی در سخن گفتن	کی از مهارت‌هایی که فرد برای زندگی اجتماعی خود نیاز دارد، این است که به‌خوبی با دیگران تعامل و ارتباط اجتماعی برقرار کند.
	سخن گفتن در برابر جمع	در محیط‌های اجتماعی مختلف صحبت کند. در کلاس بدون اضطراب و شتاب‌زدگی در جمع همکلاسان خود سخن بگوید.
	حرکت از سخن خودمحور به گفت‌وگوی دوسویه	کودکان به جمع همسالان خود بیوندند، با آنان به گفت‌وگو بنشینند، نظرات و احساسات خود را درباره مسائل مختلف با آنان در میان نهند، سعی کنند منظور خود را برسانند.
	درک پیام تصویر	تجزیه و تحلیل شناختی و فراشناختی تصویر
ارتباط نماد تصویری با نماد نوشتاری		*نشانه‌های تصویری میان نشانه و مفهوم آن شباهتی عینی دارد. *در زبان‌شناسی، نویسه‌واره کوچک‌ترین نماد زبان نوشتاری‌اند که مانند حرف، موجب تمایز معنایی می‌شود، مثل نمادهای «م»، «ن»، «؟» که هر یک می‌توانند معنا را تغییر دهند. حروف الفبا، ارقام، نشانه‌های نقطه‌گذاری و اعراب‌گذاری (نشانه‌های سجاوندی)، همگی زیرمجموعه‌ای از نویسه‌واره‌ها هستند. قسمت عمده زبان نوشتاری را خط (حروف و حرکات) و مابقی را ارقام و علامات تشکیل می‌دهد.
صحیح به دست گرفتن مداد ترسیم تفکرات در قالب خطوط ابداعی		یکی از اصلی‌ترین مهارت‌های پایه، جهت ورود به کلاس اول و نوشتن می‌باشد. وصل کردن خط‌چین‌ها و نقطه‌ها، ترسیم خطوط (افقی، عمودی، گرد، سه‌گوش و چهارگوش)، نقاشی

*تعاریف درون جدول بر اساس اهداف اساس نامه دوره‌ی پیش‌دبستانی سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۳۹۸ برگرفته شده است.

۳- روش‌شناسی

این مطالعه جزء تحقیقات توصیفی و روش انجام آن، پیمایشی است. جامعه آماری متشکل از اولیای نوآموزان در کلیه پیش‌دبستانی‌های ۵ تا ۶ سال شهرستان سمنان به تعداد ۴۴ مرکز و ۹۱ مربی می‌باشد. حجم نمونه بر اساس فرمول کوکران، ۷۳ مربی (خانم) تعیین شد. نمونه‌گیری به صورت خوشه‌ای صورت گرفت. برای این کار، مراکز پیش‌دبستانی شهرستان سمنان به سه منطقه، برخوردار، نیمه برخوردار و کم برخوردار تقسیم شده و از هر منطقه مراکز به صورت تصادفی انتخاب شدند. نمونه‌گیری درون مرکز پیش‌دبستانی نیز به صورت تصادفی انجام شد. به این ترتیب ۷۳ پرسشنامه در طی یک مرحله در اردیبهشت ماه ۱۴۰۰ توزیع و جمع‌آوری شد. ابزار این پژوهش عبارت است از یک پرسشنامه محقق ساخته که مطابق با اهداف تفصیلی اساسنامه دوره پیش‌دبستان تنظیم شده است.

جهت اطمینان از روایی و پایایی ابزار، از روش روایی محتوایی و نیز محاسبه آلفای کرونباخ به میزان ۰/۸۹ مورد استفاده قرار گرفت. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های آماری توصیفی و استنباطی استفاده شد. با تعیین درصد و تنظیم جداول فراوانی مطلق و نسبی و نیز با ارائه شاخص‌های مرکزی و پراکندگی (میانگین و انحراف معیار) داده‌های پژوهش توصیف، دسته‌بندی و مقایسه شد. در استنباط آماری از آزمون‌های آماری آنالیز واریانس و همبستگی پیرسون یا اسپیرمن و آزمون کای دو استفاده شد. با استفاده از نرم‌افزار SPSS داده‌ها ثبت و مورد آنالیز قرار گرفت.

۴- یافته‌ها

تعداد ۷۳ مریبان زن که ۱۵ نفر (۲۰/۵ درصد) با تحصیلات فوق‌دیپلم، ۴۵ نفر (۶۰/۶ درصد) با تحصیلات لیسانس و ۱۳ نفر (۱۷/۸ درصد) با تحصیلات فوق‌لیسانس و بالاتر وارد مطالعه شدند. نتایج حاصل از پژوهش بر پایه پاسخ‌های مریبان به پرسشنامه در دو مؤلفه و ۱۲ گویه با استفاده از روش‌های آمار توصیف و تجزیه و تحلیل شد. این پرسشنامه محقق ساخته می‌باشد که مؤلفه‌ها و گویه‌های آن از کتاب راهنمای برنامه و فعالیت‌های آموزشی و پرورشی دوره پیش‌دبستانی تبیین شده است. به نظر می‌رسد که اگر اشاره‌ای به پاسخ‌های مریبان به پرسشنامه به عبارت‌های دو مؤلفه داشته باشیم؛ اهداف پژوهش بهتر درک می‌شود. جدول شماره یک و دو چگونگی پاسخ گویه‌های دو مؤلفه توسط مریبان را نشان می‌دهد. براساس نتایج به دست آمده، در مؤلفه هویت ملی مریبان تعداد ۳۳ نفر (۴۵/۲ درصد) نسبت به گویه «تقویت تعهدات دینی و ملی» و تعداد ۳۸ نفر (۵۲/۱ درصد) نسبت به گویه «آشنایی و احترام گذاردن به آداب و رسوم مناسب‌های دینی»، تعداد ۳۳ نفر (۴۵/۲ درصد) نسبت به گویه «شناخت، تقویت علاقه و احترام به نمادهای ملی» اعتقاد زیاد داشتند (جدول یک)

جدول ۱. توزیع فراوانی پاسخ مریبان به هویت‌های ملی

نوع پاسخ	کم		متوسط		زیاد		خیلی زیاد		هویت‌ها
	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	
تقویت تعهدات دینی و ملی	-	-	۱۹	۲۶/۰	۳۳	۴۵/۲	۲۱	۲۸/۸	
شناخت، تقویت علاقه و احترام به نمادهای ملی	۱	۱/۴	۱۸	۲۴/۷	۳۸	۵۲/۱	۱۶	۲۱/۹	
آشنایی و احترام گذاردن به آداب و رسوم مناسب‌های دینی	۰	۰	۱۶	۲۱/۹	۳۳	۴۵/۲	۲۴	۳۲/۹	

در مؤلفه مهارت زبان‌آموزی نوآموزان، تعداد ۴۲ نفر (۵۷/۵ درصد) در گویه «با دقت گوش کردن»، تعداد ۴۷ نفر (۶۴/۴ درصد) در گویه «درک پیام‌های کلامی و غیرکلامی»، تعداد ۴۱ نفر (۵۶/۲ درصد) در گویه «به‌کارگیری کارافزارهای مناسب ارتباطی در سخن گفتن»، تعداد ۴۸ نفر (۶۵/۸ درصد)، گویه «سخن گفتن در برابر جمع» و در گویه «حرکت از سخن خودم‌محور به گفت‌وگویی دوسویه»، تعداد ۴۵ نفر (۶۱/۶ درصد) در گویه «درک پیام تصویر»، تعداد ۴۳ نفر (۵۸/۹ درصد) در گویه «ارتباط نماد تصویری با نماد نوشتاری»، تعداد ۵۰ نفر (۶۸/۵ درصد) در گویه «صحیح به دست گرفتن مداد» و تعداد ۵۰ نفر (۶۸/۵ درصد) در گویه «ترسیم تفکرات در قالب خطوط ابداعی» مهارت زیاد داشتند. (جدول ۲)

جدول ۲. توزیع فراوانی پاسخ مریبان به مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان

نوع پاسخ	خیلی کم		کم		متوسط		زیاد		خیلی زیاد		مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان
	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	
با دقت گوش کردن	-	-	۲	۲/۷	۱۶	۲۱/۹	۴۲	۵۷/۵	۱۳	۱۷/۸	
درک پیام‌های کلامی و غیرکلامی	-	-	۳	۴/۱	۱۴	۱۹/۲	۴۷	۶۴/۴	۹	۱۲/۳	
به‌کارگیری کارافزارهای مناسب ارتباطی در سخن گفتن	-	-	۴	۵/۵	۱۳	۱۷/۸	۴۱	۵۶/۲	۱۵	۲۰/۵	
سخن گفتن در برابر جمع	-	-	۴	۵/۵	۱۳	۱۷/۸	۴۸	۶۵/۸	۸	۱۱/۰	
حرکت از سخن خودم‌محور به گفت‌وگویی دوسویه	۱	۱/۴	۳	۴/۱	۱۳	۱۷/۸	۴۸	۶۵/۸	۸	۱۱/۰	
درک پیام تصویر	-	-	۲	۲/۷	۱۵	۲۰/۵	۴۵	۶۱/۶	۱۱	۱۵/۱	

۱۷/۸	۱۳	۵۸/۹	۴۳	۱۹/۲	۱۴	۴/۱	۳	-	-	ارتباط نماد تصویری با نماد نوشتاری
۸/۲	۶	۶۸/۵	۵۰	۱۹/۲	۱۴	۴/۱	۳	-	-	صحیح به دست گرفتن مداد
۸/۲	۶	۶۸/۵	۵۰	۲۰/۵	۱۵	۲/۷	۲	-	-	ترسیم تفکرات در قالب خطوط ابداعی

در بین گویه‌های دو مؤلفه «هویت ملی مریبان» و «مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان» رابطه مثبت معنادار وجود دارد. ($P\_value < 0.05$). به عبارت دیگر با افزایش هر یک از گویه‌های مؤلفه هویت ملی مریبان، هر یک از گویه‌های مؤلفه مهارت‌آموزی افزایش می‌یابد. (جدول ۳)

جدول ۳. بررسی ارتباط مؤلفه‌های هویت ملی مریبان با مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان

مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان		هویت ملی مریبان		
		تقویت تعهدات دینی و شناخت، تقویت علاقه و آشنایی و احترام گذاردن به آداب و رسوم ملی	احترام به نمادهای ملی	مناسبت‌های دینی
	همبستگی	** ۰/۴۵۲	** ۰/۵۲۶	** ۰/۵۲۵
با دقت گوش کردن	سطح معناداری	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
	تعداد	۷۳	۷۳	۷۳
	همبستگی	** ۰/۴۵۳	** ۰/۴۹۸	** ۰/۵۳۴
درک پیام‌های کلامی و غیرکلامی	سطح معناداری	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
	تعداد	۷۳	۷۳	۷۳
	همبستگی	* ۰/۲۸۲	** ۰/۴۱۱	** ۰/۵۵۷
به کارگیری کارافزارهای مناسب ارتباطی در سخن گفتن	سطح معناداری	۰/۰۱۶	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
	تعداد	۷۳	۷۳	۷۳
	همبستگی	** ۰/۴۳۱	** ۰/۵۰۶	** ۰/۶۱۹
سخن گفتن در برابر جمع	سطح معناداری	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
	تعداد	۷۳	۷۳	۷۳
	همبستگی	** ۰/۴۰۰	** ۰/۴۶۷	** ۰/۵۵۶
حرکت از سخن خود محور به گفت‌وگوی دوسویه	سطح معناداری	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
	تعداد	۷۳	۷۳	۷۳
	همبستگی	** ۰/۴۸۵	** ۰/۵۰۵	** ۰/۵۶۱
درک پیام تصویر	سطح معناداری	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
	تعداد	۷۳	۷۳	۷۳
	همبستگی	** ۰/۳۵۱	** ۰/۵۱۵	** ۰/۵۵۴
ارتباط نماد تصویری با نماد نوشتاری	سطح معناداری	۰/۰۰۲	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
	تعداد	۷۳	۷۳	۷۳
	همبستگی	** ۰/۳۳۱	** ۰/۵۱۸	** ۰/۶۲۷
صحیح به دست گرفتن مداد سطح معناداری	سطح معناداری	۰/۰۰۴	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
	تعداد	۷۳	۷۳	۷۳

همبستگی	**۰/۳۹۷	**۰/۴۶۸	**۰/۶۲۷
ترسیم تفکرات در قالب	۰/۰۰۱	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
سطح معناداری	۷۳	۷۳	۷۳
خطوط ابداعی			
تعداد			

*آزمون همبستگی اسپیرمن

ارتباط آماری قوی بین «تأثیر آشنایی و احترام گذاردن به آداب و رسوم و مناسبت‌های دینی و ملی مریدان» با «شکل‌گیری کسب توانش نسبی زبانی و ارتباطی نوآموزان (مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان)» مشاهده شد ($P\_value < 0.05$) به عبارت دیگر با افزایش آشنایی و احترام گذاردن به آداب و رسوم و مناسبت‌های دینی و ملی مریدان مؤلفه شکل‌گیری کسب توانش نسبی زبانی و ارتباطی نوآموزان افزایش پیدا می‌کند. (جدول چهار)

جدول ۴. بررسی رابطه گویه آشنایی و احترام گذاردن به آداب و رسوم مناسبت‌های دینی با شکل‌گیری مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان

آشنایی و احترام گذاردن به آداب و رسوم مناسبت‌های دینی		مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان	
همبستگی	۱/۰۰۰	**۰/۷۱۳	۰/۰۰۰
سطح معناداری	۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
تعداد	۷۳	۷۳	۷۳
همبستگی	**۰/۷۱۳	۱/۰۰۰	۰/۰۰۰
سطح معناداری	۰/۰۰۰	۰	۰/۰۰۰
تعداد	۷۳	۷۳	۷۳

*آزمون همبستگی اسپیرمن

ارتباط آماری معناداری بین «تحصیلات مریدان» با «هویت ملی مریدان پیش‌دستانی» و «مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان» مشاهده نشد. ($P\_value > 0.05$) به عبارت دیگر با افزایش یا کاهش تحصیلات مریدان، نمره «هویت ملی مریدان» و «مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان» تغییر نمی‌کند. (جدول ۵)

جدول ۵. بررسی سطح تحصیلات مریدان با هویت ملی مریدان و مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان

سطح معناداری*	سطح تحصیلی			هویت ملی مریدان
	فوق لیسانس و بالاتر	لیسانس	فوق دیپلم	
۰/۲۰۱	-	-	-	خیلی کم
	۰	۰	۱	کم
	۳	۱۵	۲	متوسط
	۱۰	۳۰	۱۲	زیاد
۰/۰۶۴	-	-	-	خیلی زیاد
	۱	۰	۰	خیلی کم
	۱	۵	۲	کم

متوسط	۰	۱۰	۰
زیاد	۱۱	۳۰	۱۳
خیلی زیاد	-	-	-

۵- بحث و نتیجه‌گیری

از مهم‌ترین ویژگی‌های انسان توانایی برقراری ارتباط از طریق زبان است. بدون زبان فرهنگ نمی‌توانست به وجود آید زیرا بدون واسطه کلمات، الگوهای پیچیده، فکر و احساس، دانش و اعتقاد نمی‌توانست از فرد دیگر و از نسلی به نسل دیگر منتقل گردد. بدون زبان القای همه اشکال تفکر به‌جز ابتدایی‌ترین آن‌ها غیرممکن بود. به کمک زبان درباره جهان استدلال می‌کنیم. به‌طور منطقی از طریق قضایا می‌توانیم نتیجه‌گیری کنیم که نوع سخن گفتن مربی و نحوه برقراری ارتباط با نوآموز تأثیر به‌سزایی در شکل‌گیری هویت ملی نوآموز دارد. می‌دانیم که از آنجاکه مهارت‌های زبان‌آموزی مریبان تحت تأثیر فرهنگ و هویت ملی آنان است پس بدیهی است که هویت مریبان بر روی هویت نوآموزان تأثیرگذار می‌باشد. جامعه‌ای که در آن زندگی کودک در سن دبستان با عوامل بسیاری ترکیب شده است که بر توانایی‌ها و مهارت‌های تفکر این کودکان دبستانی تأثیر می‌گذارد. خانواده و تنوع شیوه‌ها و سبک‌های گفتار اعضای خانواده بر مهارت‌ها و مهارت‌های ارتباطی بسیاری از کودکان تأثیر می‌گذارد، اگرچه عوامل خانواده تنها یکی از عوامل تأثیرگذار است. جامعه ارتباطات و تنوع قومی از نظر زبان‌شناسی اجتماعی قوی‌ترین تأثیر را برای شکل دادن به توانایی‌ها و مهارت‌های گفتاری یک کودک دبستانی دارد (Firmansyah, 2018).

هویت ملی می‌تواند به‌عنوان بستری باشد که آموزش زبان را تسهیل نماید همچنین ادبیات مکتوب نیز صرف‌نظر از زبان، در شکل داد دبه هویت ملی بسیار مؤثر است. مجموعه‌ها و دیوان اشعار و آثار مثنوی ادبی کهن و معاصر، همگی در تقویت فرآیند هویت‌یابی نقش عمده دارند. در کنار میراث مکتوب، مجموعه‌های داستان، ترانه‌ها، تصنیف‌ها، ضرب‌المثل‌ها، چیستان‌ها را نیز می‌توان نام برد؛ زیرا هرگونه دل‌بستگی و تعلق خاطر به آن‌ها، سبب تقویت احساسی هویت ملی می‌شود.

در این پژوهش، دو پرسشنامه محقق ساخته بر اساس هویت ملی مریبان و مهارت زبان‌آموزی نوآموزان تهیه شد. ۷۳ نفر از مریبان پیش‌دبستانی استان سمنان به‌عنوان نمونه انتخاب شدند و بر اساس فعالیت‌ها و توصیف عملکرد مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان پرسشنامه مهارت‌های زبان‌آموزی را تکمیل کردند و با توجه به اظهارنظرات آن‌ها در پرسشنامه هویت مریبان بین این دو پرسشنامه توسط آزمون همبستگی اسپیرمن میزان همبستگی بین مؤلفه‌های زبان‌آموزی نوآموزان و هویت مریبان مشخص گردید. مؤلفه‌های زبان‌آموزی نوآموزان شامل: با دقت گوش کردن، درک پیام‌های کلامی و غیرکلامی، به‌کارگیری کارافزارهای مناسب ارتباطی در سخن گفتن، سخن گفتن در برابر جمع، حرکت از سخن خودم‌محور به گفت‌وگوی دوسویه، درک پیام تصویر، ارتباط نماد تصویری با نماد نوشتاری، صحیح به دست گرفتن مداد، ترسیم تفکرات در قالب خطوط ابداعی و گویه‌های موردنظر هویت مریبان پیش‌دبستانی که در این پژوهش موردبررسی قرار گرفت، شامل: تقویت تعهدات دینی و ملی، شناخت، تقویت علاقه و احترام به نمادهای ملی، آشنایی و احترام گذاردن به آداب‌ورسوم مناسبت‌های دینی. گویه آشنایی و احترام گذاردن به آداب‌ورسوم مناسبت‌های دینی بیشترین مقدار فراوانی (۳۲/۹) را نسبت به سایر گویه‌ها داشته است و به‌کارگیری کارافزارهای مناسب ارتباطی در سخن گفتن به‌عنوان مؤلفه زبان‌آموزی نوآموزان، بیشترین فراوانی (۲۰/۵) را کسی کرده است. سخن گفتن در برابر جمع به نسبت (۰/۶۱۹)، صحیح به دست گرفتن مداد به نسبت (۰/۶۲۷) و ترسیم تفکرات در قالب خطوط ابداعی به مقدار (۰/۶۲۷) با گویه هویت مریبان پیش‌دبستانی (آشنایی و احترام گذاردن به آداب‌ورسوم مناسبت‌های دینی) بیشترین درصد همبستگی را نسبت به سایر گویه‌ها داشته است. بر این

اساس بر طبق سؤال دوم پژوهش، ارتباط آماری قوی بین «تأثیر آشنایی و احترام گذاردن به آداب و رسوم و مناسبت‌های دینی و ملی مریدان» با «شکل‌گیری کسب توانش نسبی زبانی و ارتباطی نوآموزان (مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان)» مشاهده شده است. ($P\_value < 0.05$). در نتیجه؛ با افزایش آشنایی و احترام گذاردن به آداب و رسوم و مناسبت‌های دینی و ملی مریدان مؤلفه شکل‌گیری کسب توانش نسبی زبانی و ارتباطی نوآموزان افزایش پیدا می‌کند.

همچنین ارتباط آماری معناداری بین «تحصیلات مریدان» با «هویت ملی مریدان پیش‌دبستانی» و «مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان» مشاهده نشد. ($P\_value > 0.05$). به عبارت دیگر با افزایش یا کاهش تحصیلات مریدان، نمره «هویت ملی مریدان» و «مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان» تغییر نمی‌کند.

برنامه‌های آموزشی در مقطع پیش‌دبستان بسیار مفید و ضروری است؛ زیرا همان‌گونه که در مقاطع مختلف تحصیلی واحدهای درسی وجود دارد، در دوره پیش‌دبستانی نیز واحدهای کار گنجانده شده است. در این مقطع آموزش‌ها با هدف انتقال مفاهیم ریاضی، دینی و زبان‌آموزی ارائه می‌شوند. مهارت‌های انتقال مریدان نیز در آموزش این کودکان قطعاً تأثیرگذار می‌باشد؛ و با توجه به نتایج به دست آمده در این پژوهش و پاسخ به پرسش اصلی، هویت ملی مریدان در شکل‌گیری مهارت‌های زبان‌آموزی مؤثر خواهد بود.

با توجه به پیشینه پژوهش گفته شده در پژوهش حاضر خوشبخت و همکاران (۱۳۹۷) که به رابطه هویت ایرانی و اسلامی پرداخته است و پژوهش نیازی و همکاران (۱۳۹۲) با عنوان زبان و هویت و همه تحقیقاتی که در بخش پیشینه به تفصیل آمده و همسو با پژوهش حاضر هستند، نشان دادند که هویت‌های فردی، اجتماعی و ملی بر روی تقویت مهارت‌های زبانی یا توانش زبانی کودکان فارغ از تأثیر بسیار زیاد آموزش‌های دیگر، تأثیرگذار خواهد بود. با توجه به پژوهش انجام گرفته پیشنهاد‌های زیر مورد انتظار می‌باشد:

پیشنهاد می‌شود در مراکز پیش‌دبستانی خصوصی بر اجرای فعالیت‌هایی مانند قصه‌گویی، نمایش خلاق، بحث و گفتگو، شعرخوانی و بازی تأکید بیشتری شود، زیرا در تقویت مهارت‌های زبانی کودکان تأثیری بسزا می‌گذارد. با توجه به اهمیت رشد یکپارچه و همه‌جانبه کودکان در تقویت زبان‌آموزی فرصت‌های بسیار برای گفت‌و شنود کودکان پیش‌دبستانی فراهم آید که با یکدیگر در گروه‌های کوچک و بزرگ به گفت‌وگو و بازی بپردازند تا از این طریق مهارت‌ها و گنجینه واژگانی خود را بهبود بخشند. همچنین با توجه به اینکه نظام برنامه درسی و آموزش‌های مقطع پیش‌دبستان غیرمتمرکز است، پیشنهاد می‌شود به منظور یکپارچه‌سازی آموزش‌ها برای بهبود مهارت‌های زبانی کودکان این مقطع، مراکز پیش‌دبستانی خصوصی از ابزارهای آموزشی مانند فلش کارت‌های مخصوص داستان، شعر و بازی استفاده کنند. پیشنهاد می‌شود مریدان مراکز پیش‌دبستانی از طریق بازی هویت ملی را به کودکان آموزش دهند و رابطه هویت ملی کودکان را با مهارت‌های زبان‌آموزی نوآموزان را بررسی نمایند.

۶- تقدیر و تشکر

از تمامی افرادی که در به انجام رساندن این پژوهش همکاری داشتند سپاسگزاریم.

۷- منابع

۱- ازغندی، ع.، و محمدی مهر، غ. (۱۳۹۵). بازنمایی هویت ملی در کتاب‌های فارسی مقطع دبستان. *فصلنامه مطالعات ملی*، ۱ (۶۵)،

۵۲-۳۹.

- ۲- باقری، ن.، عباسی، ع.، و گرامی‌پور، م. (۱۳۹۵). تأثیر فعالیت‌های زبان‌آموزی بر رشد زبان گفتاری کودکان ۶-۵ ساله در مراکز پیش‌دبستانی خصوصی شهرستان لنگرود. *فصلنامه خانواده و پژوهش*، ۱۳(۳۱)، ۶۷-۸۶.
- ۳- برگر، پ.، و لوکمان، ت. (۱۳۷۵). *ساخت اجتماعی واقعیت: (رساله‌ای در جامعه‌شناسی شناخت)*. ترجمه مجیدی، ف. شرکت انتشارات علمی و فرهنگی. تهران.
- ۴- خدادادی گیو، م. (۱۴۰۰). نقش زبان و ادبیات فارسی در تعیین و سنجش مؤلفه‌های هویت ملی. *پیشرفت‌های نوین در روانشناسی علوم تربیتی و آموزش و پرورش*، ۴(۳۷)، ۱۶۵-۱۷۸.
- ۵- خوشبخت، ن.، دانشمندی، ا.، شیرینی، ز. (۱۳۹۷). آموزش و پرورش پیش‌دبستانی و هویت ایرانی اسلامی (آسیب‌شناسی وضعیت موجود در هویت کودکان). اولین همایش ملی کودکان ایرانی اسلامی، یزد.
- ۶- رهبری، م.، بلباسی، م.، قربی، م. ج. (۱۳۹۴). هویت ملی در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش ج. ا. ایران. *فصلنامه علمی پژوهشی وزارت علوم*، ۶۱، ۴۵-۶۶.
- ۷- صنیع اجلال، م. (۱۳۸۴). *درآمدی بر فرهنگ و هویت ایرانی*. مؤسسه مطالعات ملی، تمدن ایرانی. تهران.
- ۸- عیوضی، م. (۱۳۸۱). جهانی‌شدن و هویت‌های قومی. *مطالعات ملی*، ۳(۲)، ۱۲۳-۱۵۴.
- ۹- غفاری مجلج، م.، خزائی، ک.، و ناظری، م. (۱۳۹۰). تحلیل محتوای کتاب تعلیمات اجتماعی پایه چهارم و پنجم دوره ابتدایی از نظر برخورداری از مؤلفه‌های هویت ملی. *نشریه مهندسی فرهنگی*، ۶۰-۵۹.
- ۱۰- قرایی مقدم، ا. (۱۳۸۲). *انسان‌شناسی فرهنگی (مردم‌شناسی فرهنگی)*. چاپ هفتم. انتشارات ابجد. تهران.
- ۱۱- گودرزی، ح. (۱۳۸۴). *گفتارهایی که درباره زبان و هویت*. مؤسسه مطالعات ملی. تمدن ایرانی. تهران.
- ۱۲- میرزاپور، س.، زمانی مقدم، ا.، جعفری، پ. (۱۳۹۸). کارکرد آموزش و پرورش در نهادینه‌سازی هویت ملی دانش‌آموزان از منظر کارکنان مدارس (با تأکید بر مدارس دولتی متوسطه شهر تهران). *فصلنامه مطالعات ملی*، ۲۰(۳)، ۵۳-۷۳.
- ۱۳- نیازی، م.، شفایی مقدم، ا.، خدمتکار، د. (۱۳۹۲). زبان و هویت، تبیین رابطه زبان خارجی و هویت فردی، اجتماعی، فرهنگی و ملی. *مطالعات فرهنگی و ارتباطات*، ۳۰، ۲۹۹-۱۹۹.
- ۱۴- وهاب، م.، شهیم، س. ف. جعفری، س.، و اورپادی زنجانی، م. (۱۳۹۱). بررسی رابطه بین مهارت‌های اجتماعی و رشد زبان دریافتی در کودکان ۹ تا ۶ سال فارسی‌زبان. *پژوهش در علوم توان‌بخشی*، ۱(۰)، ۹۶۵-۹۵۹.
- 15- Anzai, S. (2015). Re-examining Patriotism in Japanese Education: Analysis of Japanese Elementary School Moral Readers. *Educational Review*, 67(4), 436-458.
- 16- Atlas, D. (2021). *The Role of Language in the Evolution of Kurdish National Identity in Turkey*. University of Texas Press.
- 17- Bishop, D. V. M., & Snowling, M. J. (2004). Developmental dyslexia and specific language impairment: Same or different? *Psychological Bulletin*, 130(6), 858-886.
- 18- Bowyer-Crane, C., Snowling, M. J., Duff, F. J., Fieldsend, E., Carroll, J. M., Miles, J., Götz, K., & Hulme, C. (2008). Improving early language and literacy skills: Differential effects of an oral language versus a phonology with reading intervention. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 49(4), 422-432.
- 19- Cahyono, H., Bahri, S., Salim, A., Mualimah, E. N., Fauzi, R., Bayu, J. T., & Purwanti, S. (2021, January). Language as National Identity. In *The 1st International Conference on Research in Social Sciences and Humanities (ICoRSH 2020)* (pp. 782-785). Atlantis Press.
- 20- Carpenter, M., Nagell, K., Tomasello, M., Butterworth, G., & Moore, C. (1998). Social cognition, joint attention, and communicative competence from 9 to 15 months of age. *Monographs of the society for research in child development*, i-174.
- 21- Cenghiz, S. & Duran, E. (2017). Analysis of Values on Preschool Period Children Story and Tale Books. *Egitim ve Bilim-Education and Science*, 42(191), 205-233.
- 22- Cheema, A. U., & Baloch, H. (2021). A Quantitative Analysis of Language Crisis and National Identity in Naya Pakistan. *Journal of Indian Studies*, 7(1), 43-68.

- 23- Denham, S. A., & Brown, C. (2010). "Plays nice with others": Social-emotional learning and academic success. *Early Education and Development*, 21(5), 652-680.
- 24- Firmansyah, D. (2018). Analysis of language skills in primary school children (study development of child psychology of language). *Primary Edu-Journal of Primary Education*, 2(1), 35-44.
- 25- Galindo, C. (2010). English language learners' math and reading achievement trajectories in the elementary grades. . In E. Gracia & E. Frede (Eds.), *Young English language learners: Current research and emerging directions for practice and policy*. New York, NY: Teachers College Press.
- 26- Gibson, J. L., Newbury, D. F., Durkin, K., Pickles, A., Conti-Ramsden, G., & Toseeb, U. (2021). Pathways from the early language and communication environment to literacy outcomes at the end of primary school; the roles of language development and social development. *Oxford Review of Education*, 47(2), 260-283.
- 27- Han, Z. (2010). On national identity, ethnic identity and cultural identity – An analysis and reflection based on historical philosophy. *Journal of Beijing Normal University (Social Science Edition)*, 1, 106-113.
- 28- He, J. R., & Yan, J. R. (2008). Discussions from Ethnic Identity to National Identity. *Journal of the Central University for Nationalities: Philosophy and Social Sciences Edition*, 3, 5-12.
- 29- Hoyte, F., Torr, J., & Degotardi, S. (2014). The language of friendship: Genre in the conversations of preschool children. *Journal of Early Childhood Research*, 12(1), 20-34.
- 30- Korotaeva, E. V. & Belousova, S. S. (2018). On the Issue of Indicators in Children Patriotic Education at Preschool Age. 7th International Conference Early Childhood Care and Education (ECCE), Moscow, Russia. *European Proceedings of Social and Behavioural Sciences*, 43, 596-601.
- 31- Mok, P. L. H., Pickles, A., Durkin, K., & Conti-Ramsden, G. (2014). Longitudinal trajectories of peer relations in children with specific language impairment. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 55(5), 516-527.
- 32- Spies, T. G., & Xu, Y. (2018). Scaffold academic conversations: Access to 21st-Century collaboration and communication skills. *Intervention in School and Clinic*, 54(1), 22-30.
- 33- Vrikki, M., Wheatley, L., Howe, C., Hennessy, S., & Mercer, N. (2019). Dialogic practices in primary school classrooms. *Language and Education*, 33(1), 85-100.
- 34- Warschauer, M. (2003). The allures and illusions of modernity: Technology and educational reform in Egypt. *Education Policy Analysis Archives*, 11, 38-38.
- 35- Wilson, A. C. & Bishop, D. V. (2022). A novel online assessment of pragmatic and core language skills: An attempt to tease apart language domains in children. *Journal of Child Language*, 49(1), 38-59.
- 36- Zheng, Y. N. (2004). China should build national identity. *Global Times*. Retrieved from <http://www.people.com.cn/GB/paper68/12730/1143827.html>

The Effect of Components of National Identity of Preschool Woman Teachers on the Learning Rate of Language Learning Skills of preschoolers in Semnan Province

Shahab Moradi^{*1}, Shokofeh Hemati², Sima Alizadeh³, Marzieh Bahar rostami⁴, Zahra Bogheiri⁵

1. Department of Psychology, Semnan Branch, Islamic Azad University. Semnan. Iran (corresponding author).

shahabmoradi66@gmail.com

2. MA of education research, payame noor university Garmsar, Garmsar, Iran.

shokofeh.hemati@gmail.com

3. MA of Educational Psychology, Semnan university, Semnan, Iran.

simaalizadeh90@gmail.com

4. MA of Family counseling, Al-Zahra University of Tehran, Tehran, Iran.

marziye.bahar@gmail.com

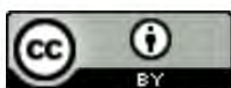
5. BA of educational Science, Farhangiyani University, Semnan, Iran.

zahra.bogheiri18@gmail.com

Abstract

This study aimed to investigate the effect of national identity components of preschool teachers on the learning rate of language learning skills of new students in Semnan province. The research method is a descriptive survey and the statistical population of this research includes 91 preschool teachers (women) in the academic year 2021-2022 who were selected by cluster random sampling. The data collection tool is a researcher-made questionnaire of language learning skills with 9 subscales and national identity with 4 subscales. The collected data were analyzed using descriptive statistics (frequency, mean and standard deviation) and inferential statistics (Spearman correlation and Chi-square test). There was a strong statistical relationship between "the effect of familiarity and respect for the customs and religious and national occasions of educators" with "the formation of relative language and communication skills of learners (learners' language learning skills)" (p value < 0.05) In other words, with increasing familiarity and respect for religious and national customs and occasions of educators, the component of forming the relative acquisition of language and communication skills of new students increases; also, there is a significant relationship between teachers' education and national identity and students' language learning skills. Does not have (p value > 0.05).

Keywords: National identity, Social identity, Language skills, Communication skills.

This Journal is an open access Journal Licensed under the Creative Commons Attribution 4.0 International License

(CC BY 4.0)